

Vážená paní
Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí odd. ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče
Ministerstvo kultury ČR
Maltézské nám. 471/1
118 11 Praha 1

V Ústí nad Labem 15. 5. 2012
č.j.: 22/2012/00169/020 435

Věc: Vyjádření k přípisu MK ČR zn. MK23757/2012 OPP

Vaší úřadem bylo UJEP uloženo ve smyslu § 3, odst. 3, zákona o státní památkové péči, strpět omezení dispozičního práva s předmětem vlastnictví, který označujete jako „pavilon A chirurgie“, bez č. p. na pozemku parcelního čísla 516, k. ú. a obec Ústí nad Labem.

Důvodem, který uvádíte, je zahájení řízení o prohlášení tohoto objektu kulturní památkou ve smyslu § 2 citovaného zákona.

Dovolujeme si úvodem a v souladu s realitou zdvořile, leč důrazně upozornit, že se nejedná o samostatnou budovu, jak uvádíte. Fakticky jde o reziduum objektu, jehož podstatná část byla již před lety v souladu se stavebním zákonem odstraněna. Toto reziduum je navíc výsledkem necitlivé přestavby z 80. let. UJEP od roku 2004 postupně přebírala jednotlivé části areálu bývalé nemocnice. V této souvislosti bylo prokazatelně zvažováno i využití budovy A. UJEP s povinností dobrého hospodáře, ale i s přihlédnutím k dlouhodobým rozvojovým cílům objednala zhotovení dvou studií. Studii rekonstrukce i studii výstavby nové budovy. Jejich porovnání jednoznačně prokázalo nevhodnost stávajícího objektu „A“ pro fakulty přírodovědeckou, životního prostředí a výrobních technologií. Prostorové nároky těchto fakult stávající objekt neuspokojí a je také celkově nevhodný pro stavební úpravy většího a velkého rozsahu. Novostavba jednoznačně jak prostorově, tak i v neposlední řadě ekonomicky výrazně lépe vyhovuje potřebám univerzity, plánované stavební činnosti je možné navrhnout a následně realizovat přesně podle požadavků stavebního programu a bez kompromisů, které provází každou rekonstrukci s novým způsobem využití objektu.

Dle studie určené pro plánovanou rekonstrukci budovy A Kampusu UJEP byla hrubá podlahová plocha (HPP) získaná pro potřeby výuky 16 307 m². Oproti tomu v nové budově bude k dispozici 18 011 m² HPP. Rozdíl v čisté užitné ploše (ČUP) je však daleko významnější. Při rekonstrukci by bylo možné získat 7 015,9 m² ČUP, novostavba poskytne 10 388 m² ČUP. Rozdíl více než 3 tis. m² ČUP je pro nás velice důležitým ukazatelem hodnocení efektivity, neboť tato plocha umožní umístit do jednoho komplexu 3 fakulty a současně zde vybudovat i sdílené univerzitní laboratoře. Realizovat sestěhování tří fakult do rekonstruovaného objektu by nebylo možné hlavně z dispozičních důvodů. Charakter budovy, který neumožňuje vytvořit větší prostory je dán nosnými prvky objektu. Nelze vytvořit dostatečně vhodné a prostorné laboratoře a učebny pro větší počet studentů. Všechna tato čísla mají dostatečně vypovídající úroveň, přesto je důležité posoudit i finanční stránku celého projektu. Bez ohledu na to, že údaje týkající se ceny rekonstrukce budovy A jsou pouze z roku

2009 a novostavba je naceněna v cenách roku 2012, lze 1 m³ obestavěného prostoru při rekonstrukci pořídít za 6 498,- Kč, 1 m³ obestavěného prostoru u novostavby bude 6 150,- Kč. Samozřejmě, pokud bychom přepočítali náklady na rekonstrukci cenami roku 2012, dostaneme se k jiným částkám a významně většímu rozdílu mezi jednotkovými cenami u rekonstrukce a novostavby.

Tyto jednotkové ceny jsou porovnáním pouze nákladů na budovu. Je však nezbytné přihlídnout také k tomu, že v rámci novostavby vznikne určitá forma náměstí jako důležité komunikační platformy, které využije nerovnosti terénu ke zřízení parkovacích míst, jež jsou nezbytně nutná pro realizaci stavby. Pokud budeme počítat do celkové ceny akce i náklady na toto náměstí, klesne jednotková cena za 1 m³ obestavěného prostoru na 5 698,- Kč.

Na základě těchto závěrů UJEP přistoupila k variantě demolice a následně novostavby objektu určeného pro výuku přírodovědných a technických oborů. Tyto obory jsou pro budoucnost univerzity nosnými obory a nelze nemít pro jejich rozvoj zajištěny odpovídající prostory. Je zřejmé, že vývoj a s ním vzrůstající náročnost na úroveň výuky a realizaci vědeckých záměrů musí mít vhodné a odpovídající prostory. Vědecká činnost a její rozvoj je nedílnou činností vysokého školství a výsledky dosažené ve vědecké oblasti znamenají současně významný finanční přínos do rozpočtu vysokých škol.

Velmi důležité je si uvědomit, že bez odpovídajících výukových prostor a vhodných laboratorních prostor jsou ohroženy budoucí akreditace a tím samotná existence přírodovědných a technických oborů univerzity. Všechny tyto obory mají v našem regionu velmi významné opodstatnění a zásadní podporu ze strany severočeských průmyslových společností. Předpokládáme, že nikdo z předkladatelů návrhu na prohlášení pavilonu kulturní památkou nepřihlédl k těmto skutečnostem a nevážil významné riziko pro rozvoj UJEP a současně centra města a nepřihlédl ani k současnému stavu objektu, který vytváří prostor pro společensky závadové prostředí.

Nikoli nepodstatné je také, že v celém objektu po dlouhou dobu probíhala činnost s biologicky závadným materiálem, rentgenovými přístroji a chemikáliemi a nelze nyní přesně specifikovat budoucí rizika.

Příprava projektu je v současné době v určité fázi. UJEP má zpracovanou studii na novostavbu budovy, bylo vydáno územní rozhodnutí pro celý areál a existuje i povolení k odstranění budovy. S tímto bylo spojeno vynaložení významných částek v řádu několika milionů korun. Pokud nebude moci UJEP pokračovat touto cestou, dojde ke zmaření vynaložené investice. MŠMT podporuje náš záměr a se zmařením investice nesouhlasí.

Dále je důležité znovu podotknout, že celá kauza kolem prohlášení kulturní památky, zjevně v zájmu nikoli široké veřejnosti, vznikla až v době, kdy jsou veškeré záležitosti spojené s demolicí a novostavbou v dokončovací fázi. MŠMT v rámci programového financování poskytlo UJEP dotaci ze státního rozpočtu ve výši 590 mil. Kč. Z této částky je pro letošní rok určena částka 65 mil. Kč. Zastavení akce ze strany MK je ohrožením nám poskytnutých finančních prostředků. Celé programovací období končí rokem 2015 a pokud nebude akce dokončena, nebudou tyto prostředky UJEP poskytnuty.

Podstatnou skutečností je, že tyto prostředky nám byly poskytnuty na základě rozhodnutí vlády ČR a domníváme se, že rozhodnutí vlády by mělo mít svou váhu.

Dále konstatujeme že, architekti objektu nejsou zaznamenáni v odborných přehledech a encyklopediích, a proto je sporné označovat je za mimořádně významné. Nejedná se o unikátní stavbu, v kraji od těchto autorů nalezneme další, zajímavější a zachovalejší budovy, které mohou pro budoucnost dokumentovat určité architektonické směřování města na počátku 20. století. Není třeba od každého architekta za každou cenu uchovávat vše, co postavil.

Žádný původní urbanistický komplex, zmíněný navrhovateli, již v areálu neexistuje. Návaznosti, vztahy a další architektonicko-urbanistické původní prvky (hmotové, prostorové, komunikační, materiállové, stylové a další provázanost) byly během mnoha předchozích účelových a necitlivých zásahů, prováděných až do počátku 90. let zcela ztraceny. Zbytek budovy je osamělý, izolovaný a stává se novému konceptu areálu překážkou. Je zavádějící tvrzení, že se jedná o samostatnou budovu, fakticky jde o reziduum, jehož podstatná část byla již před lety v souladu se stavebním zákonem odstraněna. Reziduum je výsledkem přestavby z 80. let. Technologie bouracích a stavebních prací na sousedních, a na tomto objektu, byly v minulosti voleny tak, že není nutné brát ohled na zbývající část objektu A vzhledem k tomu, že bylo rozhodnuto o jeho demolici. Nelze tedy vyloučit, že při provádění bouracích a stavebních prací v okolí nedošlo k narušení statiky tohoto zbytku stavby. Statika není narušena jen mechanicky, ale i použitím materiálů při výrobě nosných konstrukcí s dnes již překročenou životností. Jedná se o problematiku překonaných technologií přiměsí do betonových konstrukcí, které výrazně limitovaly životnost nosných prvků.

Dovolujeme si poznamenat, že výhrada nevpuštění pracovníků památkového ústavu, je nepravda, naopak je zveme k návštěvě. Veškeré dosavadní stavební zásahy v okolí budovy dosud nepočítaly s jejím zachováním, a tedy nelze vyloučit jejich negativní dopad na objekt. Reziduum je v havarijním stavu, což vyplývá i ze souhlasu stavebního úřadu k odstranění stavby, neboť ohrožuje životy a zdraví. Ponechání chátrajícího torza budovy bude znamenat obecné ohrožení pro studenty UJEP, tato část Kampusu bude muset být trvale uzavřena bez využití. Následně by UJEP byla nucena vyčíslit roční náklady na ostrahu takové budovy před zraněním studentů, ale i před zloději. Zájem města je deklarován ve prospěch rozvoje Kampusu, nikoli k zachování torza stavby.

Vyjádření Města Ústí n. L. je vyjádřením de facto „výkonu státní správy“, kdy úředník pouze zúřadoval zaslané stanovisko Památkového ústavu v ÚL, nejedná se o vyjádření samosprávy Města Ústí n. L. Vyjádření Krajského úřadu Ústeckého kraje je Ministerstvu kultury k dispozici a torzo budovy A nedoporučuje prohlásit kulturní památkou.

Po zprovoznění objektu MFC je reálné nebezpečí úrazu či vzniku škody na přilehlé zásobovací komunikaci, která bezprostředně navazuje na torzo objektu A vzhledem k jeho havarijnímu stavu.

Je zároveň nutno zohlednit, že výklad § 2, odst. 1, písm. a), o státní památkové péči, za veřejný zájem na prohlášení za kulturní památkou považuje stavbu „významnou“. Zde se však jedná o stavbu běžnou, které tak, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu 7 As 45/2006 – se vylučují z památkové ochrany jako stavby běžné produkce, jejichž určení vychází např. z běžných dobových vzorů a vyskytuje se téměř masově u běžných administrativních budov nebo technologických provozů, jako jsou třeba zdravotnické pavilony. Tedy stavby, které nevykazují nadprůměrné umělecké a technické hodnoty.

Stavba svou dispozicí, umístěním a velikostí neodpovídá koncepci rozvoje kampusu:

- Tvar objektu je problematický z pohledu energetické náročnosti a těžko by splnil ekologické požadavky na takový typ stavby.
- Výškou a umístěním by více zastínila v sousedství již nově vybudované stavby, než plánovaná novostavba.
- Nezachoval se žádný, tedy ani původní ani jiný interiér a prvky zařízení se vztahem k době vzniku budovy, a to již před lety.

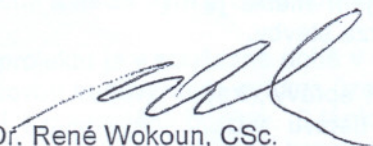
Nelze zachovávat vše z minulosti. I v tomto případě musela ustoupit ve 20. a 30. letech původní zástavba Maxe von Loose z 19. stol. Nové však musí být kvalitní nejen architektonicky, ale také z hlediska společenské prospěšnosti. A tou záležitostí pro vysokoškolské vzdělávání a výzkum rozhodně je.

Univerzita nemá a nebude mít žádné vlastní prostředky ani na rekonstrukci, ani na jakési udržování stavby v jejím současném stavu. Prostředky jsou jen na vybudování infrastruktury pro tři fakulty.

Pokud by Vaším rozhodnutím byly univerzitě určeny povinnosti vlastníka kulturní památky, bude nucena hledat řešení, jak se nabízí např. judikátem Nejvyššího správního soudu 5A48/2002. Citujeme: „... prohlášení za kulturní památku není zákonem pojato jako omezení vlastnického práva bez náhrady. Z toho dovozujeme, že by UJEP požadovala po státu prostřednictvím Vašeho resortu financování všech nákladů spojených s povinnostmi vlastníka kulturní památky.“ V úvahu je třeba vzít také fakt, že v současné době probíhají v souvislosti s budoucí demolicí a projektovou činností spojenou s budoucí stavbou pracovní procesy a výběrová řízení.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem účastník řízení navrhuje ve smyslu § 66 odst. 1, písm. g), zastavení řízení pro jeho zjevnou bezpředmětnost.

S pozdravem

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.

Na vědomí: *Mgr. Alena Hanáková, ministryně kultury*
Eva Ščobáková, Ministerstvo kultury
Jana Vaňhová, hejtmanka Ústeckého kraje

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Hořeni 13, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 282 115
e-mail: rektor@ujep.cz
web: www.ujep.cz